

Razgovarajmo o tome!

PAROLE I PREDRASUDE - DIO SVAKODNEVNICE?

Ko ih ne poznaje: parole koje uopštavaju, parole koje razdvajaju, riječi i rečenice, pune predrasuda, kojima je cilj da „obilježe“ i diskriminiraju čitave grupe ljudi – što na osnovu njihovog izgleda, vjerske ili nacionalne pripadnosti, seksualne orijentacije ili iz drugih razloga.

„Predrasuda je donošenje nekog zaključka, odnosno nekog neprovjerenog mišljenja, koje se jednostavno javno izražava prije nego se provjere činjenice.“ (Gordon W. Allport, psiholog)

U našoj svakodnevici – posebno u vrijeme predizbornih političkih kampanja – suočeni smo sa lavinom takvih izjava i parola. Pomenimo na ovom mjestu samo neke od njih: „Daham statt Islam!“, „Abendland in Christenhand!“, „Deutsch statt nix versteh'n!“ Ovakve izjave susrećemo na velikim uličnim plakatima, dok idemo na posao, u školu ili pri večernjem izlasku. Ovakve parole ispunjavaju svoju svrhu: urezuju se u sjećanje i ostavljaju traga. U današnjem društvu, u kojem naš život juri nevjerovatno brzim tempom, skoro da nemamo vremena da se intenzivnije pozabavimo određenim stvarima. Na taj način se poruke prozašle iz ovakvih parola preuzimaju automatski i neprovjereno. A cilj tih poruka je kreirati kratku, jednostavnu izjavu, koja se u svako doba i u svakoj mogućoj situaciji može izreći – bez puno razmišljanja! Koga još interesuju argumenti, podaci, činjenice? I koliko snage košta na takve izjave potražiti odgovor i reći: „Ne, to nije tačno, jer ...!“?

Kako nastaju predrasude?

Uzme se pregršt (tako već izlizanih) primjera o „strancima koji se ne žele integrisati“, koji ne žele naučiti jezik, koji su u sukobu sa zakonom, koji su agresivni i kreću se samo u grupama,

koji žive na teret države (i koliko drugih slika o strancima već ne postoji!), potom se takve osobine „prospu“ po svim ljudima stranog porijekla da bi se konačno dala izjava puna ubjeđenja: „Svi su takvi!“ ili „To je njihova kultura!“ Veoma jednostavan način da se stvori jedan kliše.

Ko se još pita šta je zaista „ta kultura“ i koji ljudi stoje iza pojma „stranac“ („Ausländer“), migrant („Migrant“), „ljudi stranog porijekla“ (Menschen mit Migrationshintergrund)? Koga još interesuju lični ciljevi, karakterne osobine i životni putevi pojedinačnih ljudi? Stalno se zaboravlja da apsolutno homogene grupe ne postoje, da konačno postoje individue, ljudi, iza kojih stoje njihove sasvim osobne životne priče i iskustva.

Svi mi nosimo u sebi predrasude i koristimo ih kao takve u našoj svakodnevici, da bi smo pojednostavili naš život. Ali predrasude se ne smiju koristiti da bi se ljudi huškali jedni na druge. Onog trenutka kad postanemo svjesni da sami nismo bez predrasuda, načinili smo važan korak naprijed u pravcu prihvatanja onih koji su „drugačiji“ od nas samih, korak u pravcu priznanja postojanja zajedničkih osobina i interesa.

Postoje i drugi putevi

Na sreću postoje i ljudi sa takvim osobinama i čiju svakodnevnicu ne ispunjavaju parole. Veliki je broj onih koji

Foto: migrare

dižu svoj glas protiv uopštavanja i predrasuda. I takve primjere treba učiniti vidljivim: razredne zajednice koje se bave projektima za integraciju i jačanje zajedništva – bez obzira na porijeklo; multikulturalni timovi u poduzećima, u kojima različiti ljudi vrlo uspješno zajedno rade; dobri susjedi, komšije, kod koji se odnos pun poštovanja jednih prema drugima sam po sebi podrazumijeva...

Sve se to zasniva na međusobnom poštovanju i priznanju čovjeka kao jedinke, bez straha da će neko zbog toga izgubiti svoj identitet. To predstavlja uspješnu integraciju i zajedništvo, kojim se međusobno obogaćujemo. I o tome treba da razgovaramo...

DR. ROMAN OBROVSKI

Upravnik Servisa za zapošljavanje G. Austrije u intervjuu

migrare: Gospodine dr. Obrovski, molimo Vas da našim čitateljicama i čitaocima predstavite Vašu instituciju.

Dr. Obrovski: Proces privrednog prirasta i promjene u privredi i društvu prati nezaposlenost i insolventija, kao što se u svakodnevnom životu susrećemo sa neuspjesima i bolestima. Slično kao što medicina ublažava bolesti, politika radnog tržišta to radi sa radim tržištem. Servis za radno tržište Gornje Austrije pridržava se devize: Nastojimo da traženje posla ne traje ni dan duže nego što to zahtijeva tržište, a politika dozvoljava. Iz ovih ciljeva proizilaze i naše ponude i prioritete, a to su: informacija, savjetovanje, posredovanje, kvalifikacija, pospješivanje zaposlenosti.

Da bi našu ponudu uskladili sa potrebama preduzeća i radne snage, nastojimo da se što više približimo našim klijentima. Zbog toga smo izgradili gustu mrežu naših filijala u svim regijama i kvalifikujemo naše savjetnike za poduzeća i radnu snagu ne samo da budu stručni, nego i nepristrasni. Isto tako stalno poboljšavamo komunikativnu tehniku i radne procese.

migrare: Na današnjem radnom tržištu dolazi do stalnih promjena. Rezultat aktuelne krize je porast nezaposlenosti. Koje prioritete postavlja Servis radnog tržišta za budućnost, koje Vaše usluge dobijaju na značaju, a koje gube?

Dr. Obrovski: Ciklus u procesu proizvodnje sve više se skraćuje. Raspodjela rada na internacionalnom nivou mijenja se velikom brzinom. To znači za Gornju Austriju da je sve manje radnih mjesta za slabije kvalifikovanu radnu snagu i da ta grupa radne snage mora svoje kompetencije stalno aktualizirati. Samo tako se može očuvati postojeće radno mjesto ili naći novo. U ovoj aktuelnoj situaciji postavili smo sebi dva najvažnija cilja, a to su: 1) Masovno podržavamo skraćeno radno vrijeme i plaćeno odsustvo radi

obrazovanja, tako da što više ljudi dobije mogućnost da se za vrijeme dok nemaju posla dalje školuju i kvalifikuju. 2) Sve više proširujemo mogućnost kvalifikacije za osobe koje su ostale bez posla, prije svega za one koji su mlađi od 25 godina.

141 preduzeće u Gornjoj Austriji je od oktobra 2008. godine ugovorilo skraćeno radno vrijeme za preko 28.000 osoba. Momentalno 18.300 lica u Gornjoj Austriji radi skraćeno radno vrijeme, a najviše je onih koji su zaposleni u automobilskoj industriji. Na prijedlog AMS-a imamo već 2.800 slučajeva koji se nalaze na nekoj vrsti kvalifikacije. Pored toga imamo još 1.800 zahtjeva za plaćeno odsustvo radi obrazovanja i to samo u prvih pet mjeseci ove godine. To je 39% od ukupnih zahtjeva ove vrste u Austriji.

migrare: U našoj svakodnevnoj praksi se sve više susrećemo sa činjenicom da su mnogi zakoni kao što su npr. Zakon o boravku i naseljenju, Zakon o zapošljavanju strana-

ca itd. veoma kontraproduktivni i restriktivni u pogledu integracije i jednakih šansi za sve. Kakva su Vaša iskustva? Da li po Vašem mišljenju ovi zakonu omogućuju pravu integraciju?

Dr. Obrovski: Zakon o zapošljavanju stranaca reguliše pristup radnom tržištu osoba koje dolaze iz inostranstva. Zakon o boravku i naseljenju reguliše naseljenje u Austriju. Ovi zakoni imaju važnu regulirajuću funkciju. Njihov cilj naravno nije pospješivanje integracije, nego kontrola pokrića potrebe za radnom snagom, a isto tako oni imaju i zaštitnu funkciju za one koji već borave u Austriji, a imaju radni potencijal. Nedostatak pravnih osnova i resursa za bolju integraciju smatram veoma štetnom. Mi se trudimo svim sredstvima da taj nedostatak odstranimo.

migrare: Da li Servis za radno tržište Gornje Austrije nudi mjere koje pospješuju profesionalnu integraciju migranata shodno njihovoj kvalifikaciji?

Fotoquelle: AMS ÖÖ

Dr. Obrovski: Da. Imamo veoma široku ponudu koja počinje npr. obrazovanjem i angažovanjem obrazovnih savjetnika na maternjem jeziku. Između ostalih želim da navedem obrazovanje trenera koji imaju migrantsko porijeklo, kao i specifične ponude kurseva za migrante kao što su: obrazovanje kvalifikovane radne snage za metalnu industriju ili obrazovanje za pomoćnice u dječijim vrtićima i staračkim domovima. AMS - rukovodioci su učestvovali u programu mentorstva za migrante i migrantkinje. U centralnom području su naši savjetnici i savjetnice npr. učestvovali i na posebnim seminarima da bi bolje upoznali islamski svijet.

migrare: Gospodine dr. Obrovski, da li Vi lično kontaktirate sa migrantima i koja su Vaša iskustva?

Dr. Obrovski: Naravno da se i ja lično susrećem sa problematikom migracije. Koja sam iskustva pri tome stekao?

1) Bez obzira koliko se ljudi razlikuju po svome folkloru, jeziku, kulturi... kao ljudi su svi isti. Svako ima svoje pozitivne i negativne strane.

2) Ljudi sa migracijskim porijeklom rade često ispod svog potencijala. Zato nastojimo sa svojim ponudama da taj potencijal iskoristimo kako u interesu pojedinca, tako i u interesu preduzeća u Austriji koja traže kvalifikovanu i vrijednu radnu snagu.

kratko i jasno

PAŽNJA! PROMJENA ZAKONA!

Postavite pravovremeno zahtjev za produžnje boravišne vize!

1. aprila 2009. godine stupila je slijedeća zakonska promjena na snagu: Zahtjevi za produženje boravišne vize se moraju postaviti **PRIJE** isteka važeće vize.

Zahtjevi postavljeni nakon isteka boravišne vize tretiraju se od 1. aprila 2009. godine kao **PRVI ZAHTJEVI** i moraju se postaviti u austrijskom konzulatu u domovini.

Vodite računa o trajnosti Vaše dozvole!

Molimo Vas, postavite pravovremeno zahtjev za produženje boravišne vize **PRIJE** isteka Vaše aktuelne vize. U suprotnom, gubite pravo boravka!

Detaljne informacije:
migrare - Centar za migrante Gornje Austrije
4020 Linz, Humboldtstr. 49
tel.: 0732/667363
www.migration.at

migrare NOVOSTI

Uspješno stručno zasjedanje 2009. godine na temu „Migracija i radno tržište“

4. juna 2009. godine održalo se treće po redu stručno zasjedanje na temu „Migracija i radno tržište“. migrare je ove godine u suradnji sa Radničkim komorom, Volkshilfe, Socijalnom platformom, bfi i Sindikatom bio jedan od organizatora. Održano je pet predavanja gdje su eksperti kao što su prof. dr. Stefan Gaitanides (Fachhochschule

Frankfurt/Main) i mag^a Barbara Hezog-Punzenberger (Austrijska Akademija znanosti) analizirali obrazovnu situaciju omladine migrantskog porijekla. U četiri referata prikazani su aktuelni statistički podaci i najbolji modeli iz prakse koji su podstakli na razmišljanje i diskusiju.

180 posjetilaca u prepunoj Kongresnoj sali Radničke komore imali su priliku da dožive i umjetničke prezentacije omladine raznih nacionaliteta. Tako je npr. poznati mladi reper MC Average predstavio svoja djela na temu rasizma, a tekstove je napisao specijalno za ovu manifestaciju. Grupa iz Volkshilfe- kuće za izbjeglice pod imenom „The House“ doprinijela je dinamici ovog zasjedanja sa svojom muzičkom predstavom. Isto tako je prikazan film medijske radionice PANGEA koji je prezentirao snove, poglede i mišljenja omladine na temu posla i obrazovanja.

Sponzori ove priredbe su bili AMS Gornje Ausrije i Pokrajina Gornja Austrija.

IDEMO NA ODMOR!

Poštovani čitaoci, poštovane čitateljke!

Kao i u ljeto prošle godine, tako Vam i ovaj put želimo skrenuti pažnju na važnost zaštite od sunca. Radi opšte zagađenosti životne sredine ozonski sloj je postao tanji, a na nekim dijelovima zemlje nedostaje u potpunosti. Da bi mogli uživati u Vašem odmoru važno je da za Vas i Vaše najbliže preduzmete ogovarajuće zaštitne mjere.

Obratite pažnju na odgovarajući zaštitni faktor i na trajanje izloženosti direktnoj sunčevoj svjetlosti, naročito kod djece.

Isto tako nemojte zaboraviti da kremama za sunčanje može isteći rok trajanja. Od velike važnosti je i Vaša odjeća, jer ne sve što imate na sebi štiti od sunca. Raspitajte se kod kupovine majica i košulja kako one podnose sunce. Nemojte zaboraviti sunčane naočale sa UV – filterom. Tako ćete izbjeći zdravstvena oštećenja koja izaziva boravak na suncu. I još nešto: ne zaboravite šešir! Želimo Vama i Vašoj porodici lijep i ugodan ljetni odmor.

Redakcija

Ukoliko želite besplatno poručiti informativni list **direkt**, ispunite ovaj odrezak zalijepite markicu i pošaljite na našu adresu.

Da, želim besplatno dobiti informativni list **direkt**.
List želim na slijedećem jeziku (odgovarajuće prekrizite):

- njemački
 turski
 bosanski - hrvatski - srpski

Ime .....

Adresa .....

.....

poštanska
markica
€ 0,75

direkt
migrare
Zentrum für MigrantInnen OÖ
Humboldtstraße 49
4020 Linz

80+1 PUTOVANJE OKO SVIJETA

80+1
EINE WELTREISE

80+1 PUTOVANJE OKO SVIJETA je naslov ekspedicije koja je počela 17. juna 2009. u organizaciji Ars electronica, voestalpine i Linz 09, inspirisana djelom poznatog svjetskog klasika Jules Vernesa. Ovo virtualno putovanje putem satelita i kabla vodi Vas do 20 mjesta na svijetu, koja zajednički razmatraju neka od centralnih pitanja za budućnost. Osim globalnih tema ovaj projekat analizira i naš lični stav prema budućnosti, nadanjima i strahovima.

Centar globalnog komunikacije biće Glavni trg u Lincu – ovdje će biti baziran centralni lager u koji pristižu svi podaci. U lageru i oko njega nalaze se takozvane Live Bits – interaktivne instalacije koje povezuju Linc u realnom vremenu sa svijetom. Pored Live Bits centralni lager raspolaže još i sa takozvanim Global Window. Oko 6 metara široka i više od 2 metra visoka tri ekrana nude prozor u svijet koji je svakog momenta uživo povezan sa drugim mjestom. Global Window omogućava planirane i moderirane susrete, a isto tako i slučajne, te pružaju mogućnost za prezentaciju i diskusiju.

Na Temu **MIGRACIJA** održane su već slijedeće manifestacije:

- Projektna prezentacija Hauptschule 17 u Lincu i škole Lampedusa, Italija
- Stručna diskusija na temu migracija / Lampedusa, Italija
- Workshop o ljudskim pravima
- Stree Drum koncert Trinidad / Courtnez & Funky Clypso Band

Nudimo Vam dalji pregled tema i putnih pravaca koji su predviđeni na Glavnom trgu grada:

KULTURNA RAZNOLIKOST

srijeda, 22.07. i četvrtak, 23.07.

- Projektna prezentacija Georg-von-Peuerbach Gimnazije & Shireland Collegiate Academy, Velika Britanija
  - Stručna diskusija na temu kulturne raznolikosti/New Orleans, SAD
- četvrtak, 23.07. petak, 24.07., subota 25.07.
- društvene igre iz cijelog svijeta
  - umjetnice i umjetnici manifestacije „Pflasterspektakel“ pjevaju uživo uspa-vanke sa Argentinom

KOEGZISTENCIJA

petak, 31.07., subota, 01.08., nedjelja, 02.08.

- Videoworkshop sa VSG – Produktions-schule factory Linc (za djecu i omladinu: potrebna najava)
- subota, 01.08.
- Vrhunski kuhari serviraju meni za podnosoce zahtjeva za azil, supa za pozvane goste, sto na temu koegzistencije
- ponedjeljak, 03.08. i utorak, 04.08.
- Projektna prezentacija HAK Stift Lambach & Benedict's College Johannesburg, Južna Afrika
  - Prezentacija VSG – Produktionsschule factory Linc
  - Stručna diskusija na temu koegzistencije / Breidjing Camp, Tschad

Graphik-AEC

80+1 INFOS

od 17. juna do 5. September 2009.
Linzer Hauptplatz / 80+1 Basislager
www.80plus1.org
Radno vrijeme:
nedjelja - četvrtak: 9:00 – 21:00
petak, subota: 9:00 – 23:00
Ulaz slobodan!
Prijave i rezervacije:
za 80+1-Workshops (3 dana prije starta)
E-Mail: Info@80plus1.org

NOVO! „KOMPETENZENTRUM MIGRATION“ SINDIKATA GORNJE AUSTRIJE

6. marta 2009. osnovan je pri Sindikatu Gornje Austrije „Kompetenzzentrum Migration“ pod motom „Ko nema glasa, niko ga ne čuje!“

Pri tome se radi o oficijelnom sindikalnom tijelu u kojem migranti imaju mogućnost da sami zastupaju svoje interese. Ovaj Centar može da donosi obavezujuće odluke.

Predsjednik Miroslav Jakić (izabran na Osnivačkoj konferenciji) ima pravo glasa u pokrajinskom Predsjedništvu Sindikata.

Time možete i Vi preko ovog tijela da utičete na djelovanje Austrijskog sindikata Gornje Austrije. Gornja Austrija je prva pokrajina koja je osnovala ovakvu vrstu organa za lju-

de sa migrantskim porijeklom. Cilj Centra je da se poboljša radna i životna situacija migrantkinja i migranata u Austriji, a isto tako motivisanje migranata da se više angažuju u Sindikatu – jer samo ko se angažuje može nešto i da promijeni!

direkt Jahrgang 15, Nr. 2/2009
ÖGB-Info Nr. 5/2009, ZINr: GZ02Z033978M

P.b.b. Verlagspostamt 4020
Medieninhaber:
ÖGB Landesorganisation OÖ
Herausgeber:
migrare - Zentrum für MigrantInnen OÖ,
Humboldtstraße 49, 4020 Linz
Tel.: 0732/667363 Fax: 0732/667363-66
e-mail: beratung@migration.at
www.migrare.at
Für den Inhalt verantwortlich:
Mümtaz Karakurt
DVR Nr. 2110444

BOSNISCH-KROATISCH-SERBISCH